

**'n Analitiese oorsig van Stefans Grové se
Dansrapsodie – 'n Afrika-stad en Jeanne Zaidel-
Rudolph se *Fanfare Festival Overture* met
spesifieke verwysing na die aanwending van
Afrika-etniese elemente**

deur
Carin van Graan

MMus (Musiekwetenskap)

**Fakulteit Geesteswetenskappe
Universiteit van Pretoria**

**Studieleier: Dr Clorinda Panebianco-Warrens
Mede-studieleier: Dr Alexander Johnson**

Oktober 2009

OPSOMMING

Die hoofdoel van hierdie studie was om *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* van Stefans Grové en *Fanfare Festival Overture* van Jeanne Zaidel-Rudolph ten opsigte van struktuur, melodie, ritme en instrumentasie te ontleed en sodoende vas te stel watter Afrika-etniese elemente gebruik word en hoe dit toegepas is. 'n Vergelykende studie is gedoen om vas te stel of daar enige ooreenkomste of verskille tussen die twee werke is.

Verskeie skripsies, verhandelings en proefskrifte oor werke van Grové en Zaidel-Rudolph is geraadpleeg. Die skrywer kon nie gepubliseerde weergawes van *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* en *Fanfare Festival Overture* opspoor nie, daarom is die ontleding met behulp van afskrifte van die handgeskrewe manuskripte onderneem. Daar is gereeld na die CD-opnames van albei werke (op die Claremont GSE-etiket) geluister.

Die verhandeling bestaan uit ses hoofstukke. In die eerste hoofstuk word die agtergrond en motivering vir die studie uiteengesit en Hoofstuk 2 bevat kort biografieë van Grové en Zaidel-Rudolph. Grové se *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* word in Hoofstuk 3 ontleed en verskillende Afrika-etniese elemente word beskryf soos wat dit van toepassing op die analise is. Zaidel-Rudolph se *Fanfare Festival Overture* word in Hoofstuk 4 op dieselfde wyse as *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* ontleed. Die laaste twee hoofstukke (Hoofstuk 5 en 6) bevat 'n vergelyking tussen die aanwending van Afrika-etniese elemente in die twee komposisies, asook gevolgtrekkings en voorstelle vir verdere studie.

Die belangrikste gevolgtrekkings is die volgende:

- Afrika-etniese elemente word in albei werke op só 'n manier aangewend dat die komposisie vir 'n Westerse orkes toeganklik is.
- In albei werke se struktuur word die roep-en-antwoord-beginsel en herhalende melodieë wat tydens elke herhaling effens gewysig word (permutasie) aangewend. Die melodiese inhoud word deur die mineur tert (n interval van die pentatoniese toonleer) en twyfelagtige tonaliteite oorheers. Ritmiese ostinaatpatrone, die 12/8-metrum en poliritmik in die Afrika-deel

van Zaidel-Rudolph se komposisie bewerkstellig onmiddellik Afrika-etniese assosiasies. Die bongo-tromme en marimba kom in albei komposisies as Afrika-instrumente voor.

- Grové en Zaidel-Rudolph benader die aanwending van Afrika-etniese elemente in Westerse musiek op verskillende maniere.

SLEUTELTERME

Stefans Grové

Jeanne Zaidel-Rudolph

Afrika-etniese elemente

Dansrapsodie – 'n Afrika-stad

Fanfare Festival Overture

Analise

Orkestrasie

Suid-Afrikaanse komponiste

Suid-Afrikaanse orkeswerke

Afrika-instrumente

ABSTRACT

The main objective of this study was to analyse the structure, melody, rhythm and instrumentation of Stefans Grové's *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* and Jeanne Zaidel-Rudolph's *Fanfare Festival Overture* in order to determine which African ethnic elements are used in the two compositions and how these elements are applied. A comparative study was done to determine what the similarities and differences are between the two works.

Several mini-dissertations, dissertations and theses about works by Grové and Zaidel-Rudolph were consulted. The author could not find published versions of *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* and *Fanfare Festival Overture*, therefore the analysis was done with copies of the hand-written manuscripts. The author frequently listened to CD recordings (Claremont GSE label) of both works.

The dissertation consists of six chapters. In the first chapter the author explains the background and motivation for the study and Chapter 2 contains short biographies of Grové and Zaidel-Rudolph. Grové's *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad* is analysed in Chapter 3 and the different African ethnic elements that apply to this work are described. Zaidel-Rudolph's *Fanfare Festival Overture* is analysed in Chapter 4, in the same way as Grové's *Dansrapsodie – 'n Afrika-stad*. The last two chapters (Chapter 5 and 6) include a comparison between the application of African ethnic elements in the two compositions, as well as conclusions and suggestions of topics for future studies.

The most important conclusions are the following:

- African ethnic elements are applied in such a way that both compositions are accessible for Western (“art music”) orchestras.
- In both compositions' structure the call-and-response principle and repeated melodies (that are modified during each repeat) are applied. Both works' melodic content is dominated by the interval of a minor 3rd (an interval from the pentatonic scale) and an ambiguous tonality. Rhythmic ostinatos, the 12/8 metre and polyrhythm in the African part of Zaidel-Rudolph's *Fanfare Festival*

Overture immediately bring about African ethnic associations. The bongos and marimba as African instruments can be found in both works.

- Grové and Zaidel-Rudolph approach the application of African ethnic elements in Western art music in different ways.

KEY WORDS

Stefans Grové

Jeanne Zaidel-Rudolph

African ethnic elements

Dansrapsodie – 'n Afrika-stad

Fanfare Festival Overture

Analysis

Orchestration

South African composers

South African orchestral works

African instruments

INHOUDSOPGAWE

OPSOMMING	ii
SLEUTELTERME	iv
ABSTRACT	v
KEY WORDS	vii
HOOFSTUK 1: INLEIDING	
1.1 Inleiding	1
1.2 Motivering vir die studie	1
1.3 Doel van die studie	3
1.4 Navorsingsvraag	3
1.5 Navorsingsmetode	3
1.6 Afbakening van studie	6
1.7 Literatuurstudie	6
1.8 Hoofstukindeling	9
1.9 Nota aan die leser	10
HOOFSTUK 2: BIOGRAFIESE OORSIGTE	
2.1 Inleiding	11
2.2 Stefans Grové	11
2.3 Jeanne Zaidel-Rudolph	16
HOOFSTUK 3: STEFANS GROVÉ: <i>DANSRAPSODIE – 'n AFRIKA-STAD</i>	
3.1 Inleiding	21
3.2 Struktuur	22
3.3 Melodie	34
3.4 Ritme	76
3.5 Instrumentasie	114
HOOFSTUK 4: JEANNE ZAIDEL-RUDOLPH: <i>FANFARE FESTIVAL OVERTURE</i>	
4.1 Inleiding	141
4.2 Struktuur	142
4.3 Melodie	152
4.4 Ritme	191

4.5 Instrumentasie	216
--------------------	-----

HOOFSTUK 5: 'n VERGELYKING TUSSEN *DANSRAPSDIE* – 'n *AFRIKA- STAD EN FANFARE FESTIVAL OVERTURE*

5.1 Inleiding	238
5.2 Struktuur	239
5.3 Melodie	243
5.4 Ritme	246
5.5 Instrumentasie	249

HOOFSTUK 6: SLOT: GEVOLGTREKKINGS EN AANBEVELINGS

6.1 Antwoorde op die navorsingsvrae	253
6.2 Voorstelle vir verdere navorsing	261

BIBLIOGRAFIE

DISKOGRAFIE